

SILOZOZYA

Facta
DUVARIN ARDINDA
BİR DÜNYA

NURGÜL BAHAR

ÇİZER:
ZOHREH MIRGHAZANFAR
TINA AGHAJANI

KEREM KİMDİR?

Bu sabah çok huzurlu uyandım. Gece düşünüp ödev konusunda netleşmek beni rahatlatmıştı. Hayır, yapmayacaktım! Proje ödevini yapmama kararı aldım. **Hangi ödev mi? Ben kim miyim?** Haklısın, hemen anlatmaya başlıyorum!

Ben Kerem, Uzun Kerem. Yaşıtlarımdan biraz uzunum. Hayır hayır! Basketbol oynamıyorum, tenis de oynamıyorum. Ailemin heveslendiği hiçbir spora ilgi duymadım, önerdikleri kurslara da gitmemenin bir şekilde bir yolunu buldum hep. Benim fikrime göre anne babalar fikrimizi sorarlarken bile “evet” cevabı vermemizi istediklerini çok belli ediyorlar. Buna bir çözüm bulsalar iyi olur. Çünkü bu sordukları sorulardan çok net an-

laşılıyor. Keşke kendi ilgi alanlarına değil de bizim “daha iyi” yapabildiklerimize odaklansalar. **Fena mı olur?** Tabii ailemin benim için her zaman “daha iyi” olanı düşündüğünden şüphem yok.

Annem ve babam mühendis. Babam çoğu zaman bir olayın sonucuyla ilgilenir, olaylarla ilgili gerçekçi yorumlar genelde babamdan gelir. Annem her zaman daha duygusal ve olayları daha yumuşatan taraftır. Annem olumsuz bir haber veriyorsa bilin ki durum annemin anlattığından daha kötüdür! Babam anlatıyorsa bilin ki durum tam olarak o kadardır. Bir de kardeşim var. Anlam veremediğim bir şekilde okula başlayacağı için çok hevesli.

Aile olarak bazı hassas olduğumuz şeyler var, akşam yemeği gibi. Akşam yemeğini birlikte yeriz. Annemin gününüz nasıl geçti sorusuna yanıtım pek değişmez.

“Aynı annee!”

Tabii ki annemin bu sorunun işe yaramadığını anlaması uzun sürmedi. Sanırım o da beni konuşturma yöntemleri araştırıyor ve bazen değişik sorular soruyor. Ben ise okulda olanları evde anlatmaktan hoşlanmıyorum. Öyle yapsaydın, acaba şöyle mi deseydin, tabii arkadaşına yardım

etmelisin deyip bizim gerçekten ne hissettiğimizi atlıyorlar. **“Yorum yapmak için soru sormak gerçekten öğrenmek istemek değildir.”** yazan bir tablo yapıp asmak istiyorum! Bizim ne düşündüğümüzü ve ne hissettiğimizi merak ediyorsa yorum yapmadan dinlemeyi öğrenmeleri gerekiyor. Ama nerede! Böyle bir yetişkin var mı merak ediyorum. Yetişkinlerin kafasında o kadar önemli (!) konular var ki bizi nasıl dinleyecekler, çok zor! Ama onlar da bu dinlenme konusundan dertli sanırım. Geçenlerde insanlar artık biri kendisini dinlesin diye para verip seansa gidiyorlar, gibi bir şey okudum. Sanırım psikologlardan bahsediyorlar. Anladığım kadarıyla herkesin buna ihtiyacı var.

Bildiğiniz bütün çocuklar gibi ben de okula gidiyorum. Okuldayken evi özlerim, evdeyken hiçbir yeri özlemem. Ev dediğim odam aslında. Odamda vakit geçirmek, benim hayattaki en sevdiğim şey. Vakit geçirmekten kastım, her zaman istediğim şeyleri yapmak değil. Malum, okula gittiğim için ödevlerden kalan zamanlarda oyun oynamayı severim, kahramanların hepsi farklı bir dünyadan olur... Bir karakter Brawl Stars’tan ise diğeri Marvel’dan olabilir ya da güçlü bir karakterin karşısına Indominus-Rex, bir megaladon

çıkabilir. Bazen derslerde bu karakterlerle oynamaya devam ediyorum, tahtanın üzerindeki Spider Man, Iron Man'e meydan okuyor. Gel, çöz bu soruyu da görelim diyor, kıs kıs gülüyorum. Iron Man'in okulla arası hiç iyi değildir, Spider onu zayıf noktasından vurur. Derste bütün bunlar olurken "Öğretmenin durumu anlamıyor mu?" diye sorduğunu biliyorum, elbette anlıyor. Benim dağıldığımı hissettiği anda sesinin tonundaki farklılık toparlanmama yetiyor.

Sınıf öğretmenim Serdar Öğretmen, benden memnun, ben de çok şanslıyım. Derslerim iyi olduğu için üzerinde çok durmuyor. Anneme bu durumu söylediğini biliyorum. "Dikkati çabuk dağılıyor ama derslerle ilgili bir sıkıntısı yok, zeki bir çocuk!" Serdar Öğretmen'imın bu dediğini annem, babama anlatırken duydum. Annemin de bu durumdan hoşnut olduğunu anlamak için dahi olmaya gerek yok. Bana sorarsan hayal gücüm mü geniş yoksa dikkatim mi dağınık, bilmiyorum. Büyükler bu konuyu bir araştırırsa sevinirim.

Bir rehber öğretmenim var, diğer öğretmenlerimden biraz daha farklı. Saçlarım ilgisini çekiyor, saçlarım biraz dalgalı, hafif uzattığımda bana bir hava katıyor, gözlerimin tam üzerine düşmesi en

sevdiğim yanı. Ha, rehber öğretmenimden bahsediyordum. Elif Öğretmen, benim oyun karakterlerimin pek çoğunu biliyor, Marvel kahramanlarına hakim. Yaşıtlarına göre oldukça iyi. Beni başka bir şeyle ilgilenmeden dinliyor ve hatta bazı anlattıklarımı gerçekten merak ettiğini gözlerinden anlayabiliyorum. Bu diğer yetişkinlerde maalesef pek yok. Sanki onun benim dünyamı merak eden bir yanı var gibi...

Bizim okulda biraz komik olaylar yaşanıyor bu ara. Komik dediğime bakma, beni içten içe rahatsız eden ve kızdıran bir durum. Tamam tamam, dolandırmadan anlatayım. Biz çocuklar evde pek dinlenilmeyiz, yani yetişkinler bize fikrimizi pek sormazlar, sorsalar da onların istedikleri cevabı vermezsek “ama” ile başlayan cümleleriyle bizi “doğru” diye düşündükleri kendi fikirlerini dayatırlar. Dayatmak ne demek dersen, birinin kendisi gibi düşünmeni sağlamak için seni zorlaması. Bunu bazen gizliden gizliye yaparlar (Bunu anlamakta oldukça iyiyimdir.) bazen açık açık. Çünkü onlar BÜYÜMÜŞ. Sonra da “Keşke çocuk kalabilseydik.” demezler mi? Okulda durum bu. **Ödevler mi?** Ödevlere bakış açımı yazsam bir kitap olur. En çok sorguladığım yönü bu okulun.

Bu konuyu hiç açmayalım diyeceğim ama bizim hikâye tam olarak burada başlıyor.

Sosyal bilgiler dersinde verilen ödevin adı: Çocuk Hakları. Öğretmen bunu tahtaya yazdığı anda aklımdan geçenlerin hızına ben bile yetişemedim. **Çocuk haklarını biliyor muymuşuz? Başka nelere ihtiyacımız varmış bir çocuk olarak?** Beni dinleyeceklerini ve değer vereceklerini bilsem ödevi çok güzel yaparım ama bu da bir ödev işte. Proje ödevi. Yapmazsam en kötü ne olur? Birinci seçilemem, sonunda sürpriz bir ödül varmış, onu alamam. Bunlardan kolaylıkla vazgeçebileceğim için ödevimi de elbette 'yapmamayı' seçebilirim.

Yani anlatmak istediğim şey şu, eğer ödev ödül içinse ödülü istemeyen birisi pekâlâ ödevi yapmaya bilir. Bu çok doğal değil mi?

OKULDAN ÇIKIŞ

Sosyal bilgiler öğretmenimiz Mısra Öğretmen, ödevi verdikten sonra sınıfın hâlini görmeliydin. Bir grup, projede sürpriz ödülü tahmin etmeye çalışıyor; diğer grup, ödevi yaparken kullanacağı uzun ve süslü cümlelerin derdinde... Başka bir grup da var ki -bana en yakın gelen grup- ödevi yapay zekâya yaptırmayı planlıyor.

Teneffüslerde ödev hazırlığında olan arkadaşlarımla aralarında konuştuklarını dinliyorum, internete “çocuk hakları ödev” yazıp aratan bile var. Tabii ki internette araştırılmalı, buna bir itirazım yok. “Çocuk hakları” olarak arama motoruna yazmaya bir sözüm yok ama hazır ödev aramak da neyin nesi? Karşı çıktığım kısım burası! Ödev ya-

parken arama motorlarından ödev aratmak yerine yapay zekâ ile bu işi çözebilirler. Evet, çözerler de bu proje ödevlerini öğretmenlerimiz neye göre değerlendirecek, bunu merak ediyorum. Gerçekten işleri çok zor. Bu devirde öğretmen olmak da zor! Ama çocuk olmak daha da zor!

Şimdi ödevin konusuna dönmek istiyorum. Çocuk hakları! Hangi çocuk haklarından söz ediyorsunuz, çocuk haklarını bile “bizim için” kimler belirliyor, hiç düşündünüz mü, büyükler belirler; biz kopyalarız, sonra da ödev yapıştırırız, **bu mu?** Bunun neresi adil, biriniz bana açıklayabilir mi, diye var gücümle bağırma hiç niyetim yoktu. Cümleye böyle başlayınca sanırım bütün gücümle böyle bağırduğımı zannettin. Ben çok düşünürüm ve çok hayal kurarım, ne kadar çok düşünüyorsam o kadar da az konuşurum. Evet, bu şekilde bağırmadım elbette çünkü hem işe yaramayacaktı hem de enerjimi öğle tatiline saklamak istiyordum.

Karnım acıkmaya başlamıştı. Sonunda öğle arası geldi, hızlıca yemeğimi yedim ve her zamanki gittiğim gizli bölgeye doğru yürümeye başladım. Herkesin yemekte olduğu zaman burada olmak hoşuma gidiyordu. Okul binasının kapısından çıkar çıkmaz duvar dibinden sağa doğru yürüyüp ön bahçe ile

arka bahçeyi birleştiren aradan geçtikten sonra tam sağdaki duvar dibinde bir ağaç var, baobab ağacı olsa ona iyi sorularım olurdu ama değildi. Ağacın dalları uzun, saçları var gibiydi. Annemden öğrenmiştim; bu bir söğüt ağacı. Sakince adımlarımı ağaca doğru atarken her zamanki gibi içimi huzur kaplıyor. Her şeyin sustuğu yer burası, okuldakilerden kaçtığım ama okuldan kaçmadığım (Çünkü burası okul bahçesine dahil.) yerim... Sanki başka bir portala geçişin başlangıç noktası...

Yavaş adımlarla dallarının arasına girip duvarla ağacın arasına oturdum, her zaman ayaklarımı ağaca doğrudur, sırtımı da duvara dayadım mı değmeyin keyfime.

Buraya geldiğimde sırtımı duvara yaslayıp ağacın en tepe noktasına bakmaya başladığımda hemen benimkiler gelir, Brawl stars'tan... Minecraft'tan... Peter Parker'ın her zamanki gibi acelesi var. Okuldan kaçıp gelmiş.

Biliyor musun, annem bazen çocukluğumu yaşamadığımı düşünüyor. Arkadaşlarımla oyun oynamadığım için... Yaşıtlarımın oynadığı oyunları oynamamam onda bu düşünceyi uyanıtıyor. Oysa ben ağacın tepesinden inerken Spinasaurus'un sırtından kayarak inmeyi daha

eğlenceli buluyorum. İçten içe de bu dayatmalara kızmıyor değilim, eğlenmek bile onların istediği şeylerde gizliymiş gibi davranıyorlar. Her çocuğun öğrenme şekli farklıymış, bu ara büyüklerin arasında popüler olan bir konu bu. Okullarda eğitim sistemleri buna göre düzenleniyormuş, her çocuk farklı olduğu için farklı şekilde öğrenirmiş, farklı şekilde eğlendiğimizi de umarım bir gün anlarlar.

“Kerem, sen de ne dertliymişsin!” dediğini duyar gibiyim. Evet, bence sen de dertli olmalısın. Kendimiz olmayı seçmek için buna ihtiyacımız var. Kendimiz olabilmeliyiz, sorsana kendine, seni sen yapan şey ne? Beni ben yapan şey kesinlikle hayal gücüm ve ben bu özelliğimi kaybetmek istemiyorum. Yetişkinlerin dünyasında sence hayal gücü ne kadar var? Olanlar var tabii ki. Onlar da pek “normal” kabul edilmiyorlar. Seni sen yapan şey ne dediğimde pek çok arkadaşım ailesinin onda görmek istedikleri şeyi söylüyor. Çalışkan olmam, uslu olmam, akıllı olmam...

Oyun başladı! Ağaca hızlıca tırmandım. Benimkiler gelmişti; Shelly, Nita, Bo... Hepsi birden görünüp sonra kaybolurlardı. Daldan dala başladık kovalamacaya. Ben yine Shelly’i tam yakaladım derken Nita bana çok yakın bir dalda olduğu için oraya fırlıyordum. Hemen diğer tarafta da Bo

görünüyordu. O kadar hızlı bir oyundu ki oynadığımız, sanki bunlar ışık hızında gerçekleşiyordu. Spider-Man en hızlı olanımızdı, onu da kıvrak bir hareketle atlattım. Ağacın bir o dalına bir bu dalına tutunup zirveye kadar yükseldim. En zirveye yükselen ve yakalanmayan oyunun kazananı oluyordu. Ben kazanmıştım!

Şimdi aşağı inme zamanı gelmişti. Oyunu oynarken her zamanki gibi nefes nefese kalmıştım. Her zaman tırmanmak daha kolaydır, inerken zorlandığımı kabul etmeliyim. Bir iki kalın daldan sonra ince bir dala ayağımı uzattım ve ayağım sanki bir boşluğa uçmak istercesine kaydı. Ellerimle birkaç dalı yakalamak için hamle yapsam da olmadı, hiçbir dalı tutamadım. Tutsaydım da o hızla sanırım dal da benimle birlikte inerdi. Toprağa hızlıca ayaklarımın üzerine düştüm.

Ayaklarım toprağa değdiği anda biraz sarsıldım, gözlerimi kapatıp çenemi sıkıştırdım. Dizlerim hafif bükülmüş ama ayakkabılarım sanki toprağa sıkı sıkıya tutunmuştu, yapışmıştım sanki. Ayakta durabildiğimden emin olup tekrar gözlerimi açtığımda her zaman olandan farklı bir şey gördüm. Her zaman geldiğimde sırtımı yasladığım duvarda bir açıklık gördüm. Sanki duvar aralanmış ve bu boşluk ortaya çıkmıştı. Benim zor da olsa için-

den geçebileceğim bir yer.. Bu boşluğun gerçekten olup olmadığını anlamaya çalıştım.

Daha önce görmediğim bir açıklık... Bunun şimdiye kadar burada olup da benim görmeme ihtimalim yoktu. Olsaydı mutlaka görürdüm. **Neydi şimdi bu?** Duvarın dökülen parçalarının benim olduğum tarafa dökülmesinden anladığım kadarıyla aralık diğer taraftan açılmıştı. Bütün bunları o an düşünebildiğimi sanmıyorum çünkü içimdeki merak duygusundan başka bir şey hissetmiyordum. Kafamın içinde bugüne kadar duymadığım yükseklikte bir soru yankılanıyordu. **Duvarın diğer tarafında ne vardı?** Bu sesin büyümesine kapılmıştım. Bu sese cevap vermenin tek yolu ona yaklaşmaktı.

Hafif eğilerek duvara doğru yürüyüp bu boşluğun ötesine bakmak istedim, o kadar fazla yabancı ot vardı ki bu mümkün değildi. Elbette buradan geçecektim. Kot pantolon giymenin avantajıyla otların arasından diğer tarafa geçtim. Önümde dar bir patika vardı, bu boşluk ve patika.. Âdeta bir davetiyeydi benim için. Ah, tamam, işte çalılardan geçip aralığın kenarlarına dokunarak duvarın diğer kısmına doğru kafamı uzattım. Artık patikanın resmen başlangıç noktasındaydım. Adımlarımı atmaktan çekinmiyordum. Buraya girdiğim andan itibaren ayaklarım hep ileriye gitmek isti-

